

Svar på Naima El Issaouis, Ida Tamminens och Matilda Stirrkinens samt 15 andra ledamöters undertecknade motion om ett åtgärdsprogram för att främja sysselsättningen bland ungdomar och personer med ett främmande modersmål

VD/12779/00.02.00.03/2021

RV/JN/STV/JR/JT/AP

Naima El Issaoui, Ida Tamminen och Matilda Stirrkinen samt 15 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Från början av det här året har sysselsättningsservicen överförs på kommunens ansvar. Det främsta målet med försöket är att minska arbetslöshetsgraden och perioderna med arbetslöshet. Dessa har direkta positiva effekter på ekonomin och även multiplikativa effekter. Vid granskningen av kommunförsöket har man lagt märke till en del positiva resultat. Arbetslösheten har minskat men för ungdomar och personer med ett främmande modersmål har man dock inte kunnat lägga märke till samma positiva förändring. Det måste satsas på sysselsättningen när det gäller denna klientgrupp. Vi måste hitta betydande åtgärder, genom vilka vi kan förbättra sysselsättningen när det gäller denna grupp. Vi måste få sysselsättningen bland långtidsarbetslösa ungdomar och arbetslösa utlänningar att öka. Det är ytterst viktigt att vår ungdom kommer in i arbetslivet och får en regelbunden utkomst, självständigt.

Vi undertecknade vill att sysselsättningsservicen utarbetar ett separat åtgärdsprogram för att öka sysselsättningen bland ungdomar och personer med ett främmande modersmål. Målsättningen är att göra Vanda till en modellstad när det gäller att sysselsätta ungdomar och invandrare, då sysselsättningsservicen överförs permanent på kommunernas ansvar år 2024.”

Stadsfullmäktige 13.12.2021 § 16

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Serviceområdet för tillväxttjänster har berett följande svar på motionen:

Inledning

I motionen föreslås att sysselsättningsservicen utarbetar ett separat åtgärdsprogram för att öka sysselsättningen bland ungdomar och personer med ett främmande modersmål. Motionen motiveras med att arbetslösheten har minskat, men för ungdomar och personer med ett främmande modersmål har man dock inte kunnat lägga märke till samma positiva förändring.

Vandas och Kervos sysselsättningstjänster inledde ett kommunalt sysselsättningsförsök 1.3.2021. Försökets långsiktiga mål är att minska den strukturella långtidsarbetslösheten, höja sysselsättningsgraden, förkorta perioderna med arbetslöshet, öka den totala välfärden samt få till stånd positiva effekter på ekonomin.

Det kommunala sysselsättningsförsökets viktigaste målgrupper är unga, personer med ett främmande modersmål och långtidsarbetslösa.

I det kommunala sysselsättningsförsöket utvecklas en kundservicemodell där man satsar på att få en bra start på jobbsökandet. I modellen möter man kunden individuellt och bedömer kundens servicebehov på ett övergripande sätt. Kunden kan hänvisas till arbetslivet, någon utbildning eller sektorsövergripande tjänster som hen behöver.

Sysselsättningsservicens lägesbild

Inom sysselsättningsservicen pågår en omfattande process av organisationsreformer och lagändringar som genomförs i flera omgångar:

- 1) De kommunala sysselsättningsförsöken inleddes 3/2021
- 2) En ny kundservicemodell 5/2022
- 3) Arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte och social- och hälsohandledarna flyttas från sysselsättningsservicen till välfärdsområdena 1/2023
- 4) Arbets- och näringsbyråns tjänster överförs på kommunernas ansvar (s.k. TE24-reformen).

Vandas sysselsättningsutveckling har försämrats på grund av coronapandemins effekter på ekonomin och företagsverksamheten, och på grund av den lägre utbildningsnivån bland stadens befolkning jämfört med andra kommuner i området. Därutöver förväntas Ukrainas situation ha negativ inverkan på flygplatsområdets verksamhet, den ekonomiska utvecklingen samt antalet kunder i tjänsterna för nyanlända som ska integreras och personer med ett främmande modersmål i och med de flyktingar som anländer från Ukraina.

Den positiva utvecklingen av sysselsättningen i Vanda påverkas i väsentlig grad av det goda samarbetet mellan sysselsättningsservicen, verksamhetsområdet för fostran och lärande och läroanstalterna samt välfärdsområdets verksamhetsmodeller som stöder sysselsättningen och som vi tillsammans byggt upp.

Den kommande nordiska modellen för arbetskraftsservice som träder i kraft 2.5.2022 är en processlag som förutsätter att kunderna får service enligt en modell som föreskrivs i lagen. I modellen fastställs i huvuddrag antalet möten och innehållen. Genomförandet av denna modell kräver med det nuvarande kundantalet alla resurser som finns.

Service för ungdomar inom sysselsättningsservicen

Det kommunala försöket består av omfattande tjänster för unga, eftersom personer under 30 år är en viktig målgrupp för försöket. En kontinuerlig utveckling av tjänsterna är en central del av det kommunala försöket.

Inom ungdomsservicen spelar Navigatorn en viktig roll. Navigatorns verksamhet är avsedd för ungdomar i åldern 15–29 år som behöver handledning i frågor som gäller utbildning, arbete, ekonomi, hälsa eller fritid. En särskild målgrupp är de arbetslösa unga utan arbete och utbildning som har ett behov av sektorsövergripande service. Navigatorns rådgivning med låg tröskel betjänar också alla ungdomar under 30 år. Vid behov hänvisas ungdomarna till de tjänster de är i behov av.

Ungdomarna får hjälp med att utforma en sysselsättnings- eller utbildningsväg med beaktande av den egna situationen. Ungdomarna får stöd i att hitta sin egen bransch vid möten som ordnas med den egna coachen och en yrkesvalspsykolog som tillsammans med den unga kartlägger olika yrkesområden och

studiealternativ. För att stödja sysselsättningen kan den unga hänvisas till exempel till arbetsprövning, lönesubventionerat arbete, läroavtalsutbildning, arbetsträning eller företagsrådgivning. Den unga får också hjälp med att söka sig ut på den öppna arbetsmarknaden.

Vid Navigatorn får ungdomarna information och rådgivning i frågor som gäller utkomst, boende och hälsa. Navigatorn samarbetar i området t.ex. med läroanstalter, företag, social- och hälsovårdstjänsterna, ungdomsverkstäderna, arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte och olika organisationer.

Därutöver betjänar stödteamet för självständig arbetssökning ungdomarna och erbjuder intensivt stöd för unga som varit arbetslösa en kortare tid.

Antalet arbetslösa under 30 år ökade kraftigt i Vanda då coronapandemin började, men under år 2021 har arbetslösheten minskat i den här målgruppen med 18,5 %.

Sysselsättningsservicens tjänster för nyanlända som ska integreras och för personer med ett främmande modersmål

Målgrupperna i teamen för nyanlända som ska integreras och personer med ett främmande modersmål är nyanlända och kunder i behov av tjänster som kan likställas med integrationstjänsterna.

För nyanlända erbjuds som första service språkkunskapstester och integrationsutbildning, enligt behov också en orienteringsperiod på det egna språket i början av integrationen. För de kunder som sysselsätts snabbare erbjuds en fast path-utbildningshelhet som förbereder kunden för arbetslivet i Finland.

Till förfogande finns kompetenskartläggningar för invandrare som kan användas för att identifiera kundernas kompetens som förvärvats t.ex. i hemlandet. Nyanlända som inte kan läsa eller skriva hänvisas i första hand till en utbildning i läs- och skrivfärdigheter. För ungdomar erbjuds bland annat utbildning som handleder för yrkesutbildning (VALMA) och gymnasieförberedande studier. Arbetsförmedling kan om möjligt ordnas för alla kunder redan under integrationstiden.

Kunder som överskridit integrationstiden hänvisas till den öppna arbetsmarknaden, lönesubventionerat arbete, olika tjänster som främjar sysselsättningen, utbildningsvägar och olika coachningar. Vägvalen efter integrationsutbildningen beror på kundens servicebehov och tidigare kunskaper. Kunderna får stöd i att hitta sin karriärväg vid behov genom yrkesvalspsykologtjänster. Studier kan avläggas till exempel som arbetskraftsutbildning, frivilliga studier med arbetslöshetsförmån eller kortvariga kortutbildningar.

För högutbildade kunder erbjuds många särskilda tjänster via samarbetspartnerskapen såsom Career Boost och SIMHE-programhelheterna. Utöver detta har kompetenscentret Vantaa-Keravan osaamiskeskus två egna coacher som koncentrerar sig på att hänvisa högt utbildade kunder till tjänster som passar dem.

Kompetenscentret Vantaa-Keravan osaamiskeskus erbjuder multiprofessionellt och intensifierat sysselsättningsstöd för invandrare som överskridit integrationstiden. I verksamheten deltar Vandas och Kervos sysselsättningstjänster, verksamhetsområdet för fostran och lärande samt Vanda yrkesinstitut Varia, Mellersta Nylands utbildningssamkommun Keuda och Careeria. Kunderna får stöd i bland annat att söka jobb, kartlägga sina digitala färdigheter, kartlägga och stödja sina S2-kunskaper och de ges också språkutbildning. Hälsovårdarna erbjuder stöd i att kartlägga arbetsförmågan och hälsan. Företagssamarbetets planerare ordnar bland annat för kundgruppen anpassade rekryteringsevenemang, direktrekryteringar och kartlägger nya företagspartner.

Arbetslösheten bland personer med ett främmande modersmål ökade också kraftigt i början av pandemin. Återhämtningen går långsammare än hos unga. Arbetslösheten bland personer med ett främmande modersmål i Vanda minskade med en procent under år 2021.

Slutsatser

Sysselsättningsservicen konstaterar att ett separat program inte medför något nytt i det mycket omfattande serviceutbudet för ungdomar och personer med ett främmande modersmål.

Sysselsättningsservicen erbjuder omfattande och sektorsövergripande tjänster som stöder sysselsättningen både för ungdomar och invånare med ett främmande modersmål. Ungdomar och personer med ett främmande modersmål utgör tillsammans majoriteten av sysselsättningsservicens kunder, och därför gäller det pågående aktiva och omfattande utvecklingsarbetet fullt ut ungdomar och personer med ett främmande modersmål.

I det här skedet är det inte möjligt att skapa ett program parallellt med de nuvarande omfattande lagstiftningsreformerna, eftersom personalen bör sätta sig in i de nya riksomfattande direktiven och lagstiftningen. Utvecklingsarbetet sker på kontinuerlig basis för närvarande och har förändringen TE2024 som mål. Dessutom kommer man att i tillväxt- och livskraftsprogrammet som bereds som bäst att undersöka dessa behov och försöka hitta sätt att främja sysselsättningen hos ungdomar och personer med ett främmande modersmål.

Stadsstyrelsen 9.5.2022 § 15

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Naima El Issaoui, Ida Tamminen och Matilda Stirckinen samt de 15 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet kompletterade stadsdirektören sitt förslag genom att lägga till följande i den sista meningen:

”Dessutom kommer man att i tillväxt- och livskraftsprogrammet som bereds som bäst att undersöka dessa behov och försöka hitta sätt att främja sysselsättningen hos ungdomar och personer med ett främmande modersmål.”

Beslut:

Det kompletterade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.5.2022 § 14

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Bilaga:

- Naima El Issaouis, Ida Tamminens och Matilda Stirrkinens samt 15 andra ledamöters fullmäktigemotion

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärshörbud

Närmare information:

Susanna Taipale-Vuorinen, direktör för sysselsättningsservicen, 040 044 4883,
foramn.efternamn[at]vantaa.fi